

ARDEALUL = = JURIDIC

REVISTĂ DE DREPT ȘI UNIFICARE LEGISLATIVĂ

REDACȚIA:
Str. G. Mărzescu Nr. 20

Abonamentul pentru Instituții și Autorități 700 Lei pe 1 an
Advocați : : : 500 Lei pe 1 an
Magistrați : : : 400 Lei pe 1 an

Anunțuri și reclame după tarif

Administrația la
Radio Reclame România S. A.
Str. Iuliu Maniu 3.
Telefon: 630

Fondator: VASILE M. DIMITRIU Consilier la Curtea de Apel din Timișoara

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Comitetul de conducere și redacție:

I. MĂNESCU

Președinte la Curtea de Apel Cluj
Directorul revistei

AL. ULVINIANU

Președinte la Curtea de Apel Cluj

I. PREDOVICIU

Consilier la Curtea de Apel Cluj

Dr. AL. DRAGOMIR

Decanul baroului din Cluj și vicepreședintele Uniunii Avocaților din Țară

S U M A R :

1. Cum se pedepsesc auxiliarii unei infracțiuni, după codul penal în vigoare în Ardeal și Banat de V. M. D.
2. Jurisprudențe civile,
3. Jurisprudențe comerciale

4. Jurisprudențe procedurale
5. Jurisprudențe penale
6. Jurisprudențe la alte legi

Nu se publică decât hotărârile instanțelor de recurs, iar ale instanțelor de fond numai cele cenzurate de instanțele superioare sau remase definitive

Colaboratorii din anul 1931:

dr. Partenie Crișan

Al. N. Gane
primpreședintele Consiliului Legislativ

dr. Aurel Iancu
magistrat Trib. Lugoj

Dr. Kovács Nicolae
magistrat

Petru Maior
șefjudecător la Judecătoria Mixtă Lugoj

Mihai Gh. Mușătescu
judecător Deta, Timiș

Dr. Munteanu

Dr. Carol Nesselrode
judecător consilier

Titus D. Panu
Consilier la Curtea de Apel Brașov

I. Postulache
judecător Hațeg

Liviu Teclu

dr. Ioachim Tolciu
adv. Cluj

Dem. Țigoianu
magistrat

Nicolae G. Vasilescu
avocat, Deputat

**Banca
Ardeleană și
Cassa de Economii
S. A. R.**

Cluj, Piața Unirii Nr. 32. (Casa proprie)

Fondată în anul
1894

Este cointeresată cu: Banca Chris-
soveloni, București și Banca Comer-
cială Ungară din Pesta, Budapesta

Sucursale:
**Arad, Brașov, Oradea, Sibiu,
Târgu-Mureș, Turda**

CASA DE PĂSTRARE ȘI BANCA

**DE CREDIT DIN
CLUJ SOC. AN.**
CLUJ, PIAȚA UNIRII

Capitaluri
proprii Lei

77,000,000

7

SUCURSALE:
IN DEJ, DICIOȘAN.

Efectuază
avantajos
orișice ala-
ceri bancare

MARTIN, ALBA-IULIA ȘI TÂRGU-MUREȘ

**BANCA
CENTRALĂ**

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT
SOCIETATE ANONIMĂ IN CLUJ
Strada Regina Maria Nr. 1-3

Secția specială
pentru ciment - Secția de
Bancă și devize - Execută tot
felul de tranzacțiuni bancare,
plăți pe toate piețele interne
și streine - Depunerile se
fructifică în condițiile cele
mai favorabile

Capital: Lei 50,000,000
Fonduri: Lei 20,000,000

Legături directe cu America!

Cum se pedepesc auxiliarii unei infracțiuni, după codul penal în vigoare în Ardeal și Banat

Circumstanțe - Comparație între codul penal maghiar și român

Principial, astfel de pedepse, stau în legătură cu pedeapsa aplicată autorului principal și depind de cuprinsul textelor în vigoare.

Un exemplu, pentru precizare și care întâmplător nu poate servi drept pildă unei bune aplicațiuni a legii.

Tribunalul stabilește în fapt — prin amplă motivarea sentinței, că o femeie ticăloasă și-a ucis bărbatul, servindu-se pentru aceasta de concubin, ca instrument al crimei.

Acuzații, vinovați de asasinat, meritau amândoi, temniță grea pe viață *)

Tribunalul califică fapta soției după art. 69. al. II. c.p. ca una ce a favorizat cu intenție executarea crimei, iar nu conform art. 69. al. I., ca agent provocator, care a decis pe autorul material la săvârșirea crimei, deși ultima calificare reiese din dovezile dela dosar.

Procedând astfel tribunalul a greșit aplicând soției aceiași pedeapsă ca și concubinului adică temniță grea pe viață.

În adevăr acuzatului I. vinovat că și-a ucis victima, lovind-o cu toporul de mai multeori punând crima la cale mai d'înainte, prin efectul art. 378 c.p. combinat cu art. 91 c.p. i se aplică temniță grea pe viață plus decădere din dreptul la funcții, etc.

Acuzatei a II-a, vinovată ca complice în conformitate cu dispozițiile al. II. al art. 69 c.p. în legătură cu asasinatul săvârșit de acuzatul I, pentru că prin plângerile sale contra victimei, prin consimțământul tacit la intențiunea concubinului asasin, susținând-o și întărind-o prin promisiuni și ținere sub tăcere a planului crimei nelegiuite de a-și omorî bărbatul său, a sprijinit acțiunea acuzatului I, a favorizat și ușurat comiterea crimei de asasinat, fapt pentru care în baza art. 66, 72 și 289, 278 c.p. cu plicarea art. 90 c. o condamnă la temniță grea pe viață plus pierderea drepturilor la funcțiuni, etc. (Vezi Trib. Deva No. 327-1923—20.

Dacă se califică fapta soției potrivit art. 69. al. I, pedeapsa de aplicat conf. art. 71 c.p. ar fi fost fără nici o discuție ca și pentru crima săvârșită temniță grea pe viață.

Calificând însă fapta conform art. 69 al. II c. p. și condamnând și pe acuzata II, tot la aceiași pedeapsă prin combinarea textelor de aplicat

*) Codul penal în vigoare aici prevede pentru asasinat pedeapsa cu moarte — oprită de constituție. În astfel de cazuri instanțele îndulcesc forțat rigorile textului art. 278 c. p. combinându-l din oficiu așa zicând cu art. 91 c. p. pentru a putea aplica vinovatului pedeapsa temniței grele pe viață ca pedeapsă inițială, urmând ca celelalte împrejurări atenunate de speță să fie aplicate în limitele art. 92 p.

cu art. 90 c. p. al circumstanțelor agravante pentru a urca temnița grea la maximum, prima instanță dat o sentință pe care Curtea de Apel (No. P. 60—924-35), a anulat-o reducând pedeapsa la 10 ani, prin anularea acelei părți a sentinței. Așa că printr'o eroare de drept a scăpat cu o pedeapsă prea ușoară o criminală odioasă, profitându-i neapelarea sentinței tribunalului de procuror.

Nu se putea aplica altă pedeapsă acuzatei decât cea prevăzută pentru auxiliarii infracțiunii, adică dispoz. art. 66 c.p. pedeapsa relativă la tentativă, din moment ce fapta săvârșită după calificarea primei instanțe intră în prevederile art. 69 al. II 72 și 278 c.p.;

Art. 66 c. p. prevede că atunci când pedeapsa ce se aplică autorului principal este temniță grea pe viață; pedeapsa de aplicat complicei — auxiliar al infracțiunii — trebuie să fie temniță grea pe timp mărginit cu distincțiile după cum urmează (conținutul art. 66 c.p.).

„*Tentativa se va pedepsi mai ușor decât crimele sau delictele consumate.*”

„*Ea se poate pedepsi și sub minimumul pedepsei stabilite pentru crimele sau delictele consumate sau cu o pedeapsă și mai ușoară decât acestea.*”

„*Când legea prevede pentru crimele sau delictele consumate pedeapsa cu moartea sau temniță grea pe viață, pedeapsa tentativei va fi temniță grea pe timp mărginit, care însă, nu poate fi mai mică de cinci ani la crimele pedepsite cu moartea.*”

Prin urmare, indiferent de agravările sau atenuirile ce vor trebui luate în considerare judecătorește, Tribunalul nu putea urca în speță pedeapsa ce avea de aplicat peste maximum prevăzut de al. III al art. 66 c.p. oricât ar fi combinat acest text cu art. 90 c.p. al circumstanțelor agravante.

Deoarece art. 66 prevede minimum ca și un maxim textul este însuși normativ și nu mai este nevoie de a fi combinat cu art. 91, 92 sau 90. c. p. pentru cântărirea pedepsei. De aceea și Curtea numai pe baza art. 66 c.p. a măsurat pedeapsa aplicată acuzatei II-a la temniță grea pe timp mărginit

Fiind vorba măsura pedepselor potrivit circumstanțelor agravante și ușurătoare și comparând codurile penale din Ardeal și Vechiul Regat din punctul acestea de vedere, vedem că aceste coduri de factură clasică se aseamănă. Cauzele de agravare legală sunt conținute în texte pe materii și categoriile infracțiunilor în părțile lor speciale (precuțetarea la omor, recidivă, calitatea la sustracții, falșuri, etc.) Cauzele de agravare neprevăzute de lege și lăsate la aprecierea judecătorilor, depind de constatările de fapt și dau puțină atenție acestora de a se apropia mai mult sau mai puțin de maximum pedepsei prevăzut de lege.

Relativ la circumstanțele agravante judecătorește există totuși o remarcă de făcut, în sensul că legiuitorul maghiar spre deosebire de cel român, a reglementat chiar această latitudine a judecătorilor prin art. 90 c.p. care spune: *Dacă împreju-*

rările îngreunătoare sunt preponderente prin numărul sau gravitatea lor, se va aplica maximum sau aproape de maximum pedepsei prevăzute pentru infracțiunea săvârșită.

Text corespunzător în codul penal român nu există.

Ca și cele agravante, circumstanțele atenuante pot rezulta ori dela lege (nebunia, provocarea legitimă apărare, minoritatea, etc.), ori dela voința judecătorului. Cele dintâi așa numite *scuze legale* ca efect de a micșora legal pedeapsa, influențând asupra culpabilității absolute, pot modifica calificarea infracțiunilor sau nepedepsirea lor; pe când efectul celor de-al doilea numite circumstanțe atenuante, este acela de a îndulci judecătorește pedeapsa, de a influența vinovăția relativă, modificând numai aplicarea pedepsei.

Lăsate așa dar de lege la aplicarea judecătorilor (jurați sau magistrați de carieră), aceștia sunt liberi să le recunoască în favoarea infractorului, cu condiția numai ca, infracțiunea pusă în sarcina acestuia, să fie dintre acelea pentru care legea permite declararea unor astfel de circumstanțe și micșorarea ce se aplică pedepsei, să nu depășească limita fixată de lege. Aprecierea judecătorilor este oarecum mărginită de lege, mai ales în materie de crimă, rămânând ca în materie corecțională și de contravenție să aibă putere de coborâre până la 50 lei amendă.

În genere putem zice, că orice cauză favorabilă ca: foamea, frigul, ignoranța, relele exemple, mărturisirea, sexul, bătrânețea, etc. pot fi circumstanțe atenuante.

În vechime pedepsele erau arbitrarii și lăsate pe seama judecătorilor. Imediat după revoluția franceză, pedepsele au devenit fixe (fără maxim și minim) și judecătorii, n'aveau drept să le aprecieze ci numai să le înregistreze și să le aplice. Față de aceste rele începând cu codul francez, codicele penale moderne au prevăzut limite extreme de maxim și minim și în asemenea condițiuni, au dat putința judecătorilor prin mijlocul circ. atenuante, să dozeze pedeapsa după împrejurările în cari s'a comis infracțiunea.

Aceasta este sistemul comun întrebuițat atât de codul penal maghiar cât și de cel român.

Codul penal maghiar conține circumstanțe atenuante în art. 91, 92 și 93 relativ la crime și delicta și art. 21. din codul penal al contravențiilor.

Codul penal român le prevede printr'un singur art. 60, care, ce e drept, conține opt aliniate text de aplicare generală la crime, delicta și contravențiuni. Se poate adăuga tot aici și art. 14. relativ la nepedepsirea cu muncă silnică a celor trecuți de 60 ani, text care nu e așezat la capitalul circumstanțelor.

Comparând conținutul acestor articole, (vezi textele) ușor se poate vedea, că legiuitorul maghiar a fost mai scrupulos mărginind latitudinea judecătorilor între maxim și minim prin două articole, după numărul și importanța circumstanțelor atenuante. Art. 91. reglementează coborârea

până la minim și art. 92 care dă putința a o scoborâ mai jos de aceste de două ori cu schimbarea genului de pedeapsă. Legiuitorul român este mai larg în putința ce dă judecătorului la coborârea pedepsei și din acest punct de vedere a fost consecvent cu firea blândă a poporului român. E superior codului maghiar în această privință. Mai minuțios și mai sever decât codul penal român, codul penal maghiar prevede și circumstanțe atenuante de aplicat contravențiilor, pe câtă vreme după c.p. român, tot art. 60 se aplică și în materie de contravențiuni.

Așa cum eset redactat, s'ar părea că art. 21 c.p. contr. magh. n'ar prevedea indulgirea pedepsei bănești, ce se aplică contravențiilor, ca sub

lată acea decizie (Colecția Crecsak, Vol. I. pag. 409—904).

„Pentru crimele pe cari legea le pedepsește cu temniță grea sau reclusiune, dacă impurejurări atenuante și nici agravante nu sunt (nu-și au loc), sau când circumstanțele atenuante se egalează, cu cele agravante și pentru această trebuie stabilită o durată mijlocie între maximul și minimul pedepsei prevăzută de lege.

Această durată mijlocie se va forma astfel că diferența dintre durata cea mai mică și cea mai mare a pedepsei prevăzută de lege, se va diviza în două părți egale; iar la această câtemi se va adăuga câtimea, ce rămâne dela unitatea materială până la durata cea mai mică a pedepsei. Exemplu: temniță grea dela 2-5 ani, diferența 3; împărțită cu 2-1 an și 6 luni; dela 1 până la 2-2, 1 an 6 luni plus 2, 3 ani 6 luni, 5-10 temniță grea, durata mijlocie — 7 ani șase luni, diferența — 5, împărțită prin 2—2, 6 luni, adunate 7, ani 6 luni.

V. M. D.

Jurisprudențe civile

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE Secția I.
Dec. Nr. 436—1931. Președ. : I. Magheru, consilier

Corpuri delicta. — Restituire. — Lipsa lor din depozitul judecătoresc. — Depozit făcut în timpul stăpânirii maghiare — Neluarea în primire de către autoritățile românești. — Statul Român ca succesori al statului maghiar poate fi răspunzător?

Asupra recursului făcut de Văduva lui Sebastian Corcheș și Virgil Corcheș contra deciziei No. C. III. 69-31-1927, dată de Curtea de Apel Cluj, secția III-a;

Având în vedere decizia atacată cu recurs din care rezultă că reclamantii văduva lui Sebastian Corcheș și Virgil Corcheș au chemat în judecată Statul Român reprezentat prin Ministerul de Justiție, pentru a fi obligat a le plăti 548.478 lei daune rezultate din următoarele împrejurări în anul 1913 reclamantii fiind declarați în stare de faliment și deschizându-se contra lor acțiune publică pentru bancrută frauduloasă, parte din mărfurile găsite la ei au fost vândute, iar parte seche-

strate și apoi luate de tribunal și trecute în registrul pentru corpurile delictelor.

În anul 1920 procedura penală fiind terminată și urmând a se restitui reclamantilor mărfurile sechestrate și aflate în păstrarea tribunalului ca corpuri delictelor, cea mai mare parte din acele obiecte lipseau, iar cele aflate au fost inventariate din ordinul Tribunalului; cerând apoi reclamantii Ministerului de Justiție să fie despăgubiți de mărfurile lipsă și Ministerul refuzând, reclamantii au introdus prezenta acțiune.

Că prin sentința No. 1331—1926 din 25 Octombrie 1926 Tribunalul Cluj S. IV.-a admite în parte acțiunea și obligă pe pârât să plătească reclamantilor suma de 532.972 lei cu procente și cheltueli.

Că pentru a hotărâ astfel tribunalul constată, că din dosarele No. 66-1915 și 77-1919 ale Tribunalului Alba-Iulia și depoziția martorului Dr. Victor Constantinescu rezultă, că Ministerul de Justiție a luat în primire Tribunalul Alba-Iulia la 13 Martie 1919, fără să se facă o predare și preluare; că în Aprilie 1919 făcându-se inventar, s'a constatat, că cheile camerilor unde fuseseră încuiate obiectele sechestrate, se aflau în posesiunea poliției, căreia i-au fost predate de către armata română, aceasta la rândul ei primindu-le dela fostul Președinte al Tribunalului Alba-Iulia; că la 1 Iulie 1919, cu ocaziunea inventarierei clădirii Tribunalului, obiectele corp delict, au fost găsite în mare desordine și lipsă, restituindu-se reclamantilor numai cele cuprinse în tabloul B. că mai constată Tribunalul, camerele au fost sigilate în momentul când cheile au fost predate de către Comenduirea Pieței și că sigiliile au fost înlăturate.

Că în urma apelului făcut de pârât, Curtea de fond prin decizie atacată cu recurs, reformează sentința tribunalului și respinge acțiunea;

Având în vedere că pentru a decide astfel, Curtea de fond, arată că primește starea de fapt stabilită de prima instanță, cu adăugirea că extrădarea obiectelor din chestiune, s'a ordonat de Tribunalul Alba-Iulia prin sentința penală No. 5315—1929, care a fost menținută prin sentința Curții de Apel No. B. 91, 1915 din 15.I.1919.

Că motivează Curtea de Apel, conform stărei de fapt, care nu s'a schimbat în apel, pârâtul n'a preluat nici odată dela autoritățile maghiare obiectele în litigiu cu inventar, deoarece cu ocaziunea preluării justiției în Alba Iulia la 13 Martie 1919, nu s'a întocmit un inventar de corpurile delictelor; că deci fiind dovedit că statul român n'a preluat în posesia sa obiectele în chestiune, deoarece în Aprilie 1919 când s'a procedat la inventarierea corpurilor delictelor, acestea nu se mai găseau în camera corpurilor delictelor, iar Statul Român prin Ministerul de Justiție nu poate răspunde de cât numai pentru obiectele preluate de el și care au trecut astfel în posesia sa; că în această situație acțiunea este nefondată;

Că în desvoltarea motivelor de casare recurenții arștin că întrucât obiectele sechestrate au

fost luate în păstrare de Statul maghiar, de restituirea acelor obiecte răspunde azi Statul român care prin mărirea teritoriului său, succede Statului maghiar în Ardeal, atât în ce privește drepturile aceluia cât și în privința obligațiilor.

Asupra motivelor de casare;

Având în vedere că prin motivele de casare nu se atacă cu recurs pentru denaturare starea de fapt stabilită de instanțele de fond, care deci a rămas definitivă;

Considerând că *deși în principiu Statul Român este succesor de drept al statului maghiar în teritoriile alipite la noi dela acest stat însă întrucât statul maghiar mai există încă, statul român ca succesor de drept al acestuia, răspunde numai pentru acele obligațiuni ale statului maghiar care i-au fost impuse prin tratatul dela Trianon, pe care și le-a asumat el singur prin convențiuni separate.*

Considerând că din starea de fapt, stabilită în mod definitiv de instanțele de fond, rezultă, că atunci când Ministerul de Justiție român prin reprezentanții săi, a luat în primire Tribunalul Alba, obiectele în discuție care fuseseră sechestrate în anul 1913, și depuse în camera corpurilor delictelor a acestui tribunal, nu s'au mai găsit în camera corpurilor delictelor și deci n'au putut fi luate în posesiune de reprezentanții justiției române.

Că față de această stare de fapt, legal instanța de apel a decis că statul român nu avea nici o obligațiune de a răspunde de restituirea obiectelor sechestrate în anul 1913 de tribunalul Alba-Iulia, întrucât aceste obiecte nici nu i s'au predat nici n'au putut fi preluate în posesiune de Ministerul de Justiție prin reprezentanții săi atunci când au luat în primire tribunalul Alba-Iulia.

Că în afară de aceasta, statul român nu răspunde de restituirea acelor obiecte nici pe baza tratatului de pace dela Trianon și nici pe baza convențiilor separate încheiate de Statul român cu Statul maghiar deoarece în aceste convențiuni nu există o atare obligație și nici practica dreptului internațional public nu recunoaște o atare obligațiune în sarcina statului român.

Că deci așa fiind motivele de casare devin nefondate, iar recursul urmează a fi respins.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE Secția I.

Dec. Nr. 115—1932. Președ. : S. Topei, consilier

Servituți. — Obligație în constituirea unei servituți luată de un coindivizar. — Admisibilitatea acțiunii introdusă numai față de el pentru executarea obligațiunii luată.

Deși este exact că stabilirea dreptului real de servitute nu se putea face fără introducerea în proces a ambilor coproprietari înscrși în C. F., totuși, de oarece în speță recurentul prin acțiunea sa introductivă n'a cerut decât executarea obligațiunii personale luată în scris de intimat — anume de a elibera numai actul propriu intabulării dreptului de servitute, care nu se contestă — urmează că instanța nu putea refuza să oblige

pe intimat la executarea acestei obligațiuni numai pe motivul că figurează în C. F. doi proprietari ai fondului aservit, deoarece faptul că intimatul era proprietar indiviz al imobilului, era indiferent executării, obligațiuni personale pe care el o contractase față de recurent și conform căreia era obligat să obțină consimțământul coproprietarului său la instituirea dreptului de servitute. Deci soluțiunea instanței de apel, care a respins ca neregulat introdusă acțiunea, fiind greșită din acest punct de vedere, deciziunea sa urmează a se casa și procesul trimis înaintea aceleiași Curți, pentru o nouă judecare.

CURTEA DE APEL CLUJ, Secția III-a

Dec. Nr. 2880-15—1931. Președ. : V. Popp, președinte

Partaj. — Faptul că nu toți coindivizarii au luat parte la el, face ca partajul să fie nul.

Pârâții: Probă Ioan și soția n. Gheorghe Rozalia au făcut recurs în contra sentinței Nr. Ca. 3652-1925-19 a tribunalului Hunedoara S. I. în proces cu reclamantul Gheorghe Petre.

Pârâții au cerut casarea sentinței Tribunalului și cheltueli de judecată, și au invocat ca motive de recurs :

violarea art. 841 și 842 c.c. a deoarece instanța de fond a înlăturat cererea părților de a se numi un inginer expert care să constate întinderea imobilelor cum și valoarea imobilelor asupra cărora a hotărât partajul pentru a vedea că împărțea făcută este în detrimentul pârâților.

Violarea art. 350, 401 și 270 c. pr. fiindcă instanțele de fond au obligat pe pârât la plata venitului unor imobile fără a se fi dovedit că le-a avut în folosință.

Reclamantul a cerut respingerea recursului cu spese.

Recursul este fondat.

Reclamantul Gheorghe Petru a intentat acțiune în contra pârâților Ioan Poroabă și soț, și a cerut eșirea din indiviziune asupra imobilelor arătate în acțiune și a se face împărțea conform planului și schiței prezentată de reclamant, cerând de asemenea ca pârâții să-i plătească venitul, unora dintre imobilele posedate de pârâți din anul 1924.

Din procesele verbale ales desbaterilor ținute de prima instanță la fața locului, cu ocaziunea oculatei, se constată, că pârâții s'au opus de a fi ținut seamă planul de împărțea propus de reclamant și au cerut măsurarea. (Procesele verbale din 17.VI și 31.10.1924).

Judecătoria, prin sentință, a admis acțiunea și a declarat încetată starea de indiviziune și conform planului de partaj, a atribuit reclamantului un lot, al doilea lot pârâților, și afară de aceștia a atribuit alte două loturi altor două persoane: Pui Ionaș și Voiu Ioan, persoane care n'au figurat în proces și totdeodată a obligat pe pârâți să plătească reclamantului 2540 lei, ca titlu de venitul imobilelor; iar prin considerentele sentinței judecătoria se întemeiază pe oculata efectuată și mo-

tivează admiterea planului de împărțea, fiindcă aceasta corespunde dreptului de proprietate al fiecărui copârtaș. In privința cuantumului venitului judecătoria se întemeiază pe opiniunea expertilor numiți pentru acest punct.

Pârâții au făcut apel și înaintea tribunalului; în vederea împărțirii imobilelor, au cerut numirea unui inginer expert, care să măsoare bunurile așa cum sunt în natură și care să se pronunțe și asupra valorii lor calitative. Tribunalul, prin sentința atacată a respins apelul, adoptând motivele sentinței primei instanțe și a înlăturat numirea expertului pe motivul, că partajul s'a făcut în baza unei cercetări locale efectuată de prima instanță, fără obiecțiunea părților.

Considerând că acțiunea pentru eșirea din indiviziune și facerea partajului trebuie intentată în contra tuturor coproprietarilor bunurilor asupra cărora au drepturi indivize și orice partaj judecătoresc făcut fără chemarea vreunui codevălmaș este inexistent și starea de indiviziune nu se consideră ca încetată, iar sentința ce s'ar pronunța nu este opozabilă aceluia care n'a figurat, ca parte chemată în proces.

Considerând, de altă parte, că din dispozițiunile art. 841 și urm. C. A. rezultă că atunci când coproprietarii nu sunt de acord asupra modului de împărțire și formarea loturilor, judecătorul va decide asupra acestei operațiuni, iar baza oricărei împărțiri de avere o constituie estimațiunea bunurilor și principiul este, că loturile trebuie să fie egale în privința valorii și a naturii bunurilor care le compun și așa dar expertul care de regulă este chemat așa da opiniunea trebuie să arate elementele de apreciere referitor la aceste chestiuni.

Având în vedere, că din sentințele pronunțate să vede că instanțele de fond au constatat că în afară de părțile din proces, mai sunt și alte două persoane numite mai sus — coproprietarii asupra acestor imobile, și totuși au judecat acțiunea de eșire din indiviziune și au procedat la facerea partajului atribuindu-le loturi, fără ca acești coproprietari să fi fost citați în cauză spre a participa la operațiunile împărței.

Că procedând astfel instanțele de fond au desconsiderat natura acțiunii dedusă în judecata lor și din acest prim punct de vedere, sentința atacată este casabilă, și această chestiune, fiind esențială, Curtea a trebuit să o ia în considerare în oficiu.

Având în vedere, că după cum s'a arătat și contrar afirmațiunilor din motivarea sentinței tribunalului, pârâții s'au opus planului de împărțea propus de reclamant și așa fiind cererea recurenților formulată înaintea tribunalului de a se numi un expert care să facă măsurătoarea imobilelor, ale căror suprafețe de obicei diferă, de cele arătate în Cartea funduară și ca expertul să se pronunțe asupra naturii și calității bunurilor era utilă pentru stabilirea stărei de fapt decizivă, și deci tribunalul înlăturând acest probatoriu a comis un exces de putere cu deosebire că din

oculata judecătorească, la care tribunalul se referă, prin considerentele sentinței, nu se face nici o constatare asupra acestei chestiuni de fapt.

Că dar tribunalul prin înlăturarea mijlocului de dovadă cerut, a violat principiul de drept și dispozițiunile textelor de lege enunțate precum și dispozițiunile art. 270 c.p. civ. deoarece n'a stabilit starea de fapt decisivă și anume dacă loturile ce se atribuie coproprietarilor divizate sunt egale în privința calității și în proporția drepturilor și în consecință motivul de casare fiind întemeiat a trebuit admis.

Curtea casând sentința tribunalului în întregime, discutarea motivului al doilea de recurs este inutilă fiindcă chestiunea veniturilor, ale unor anumite imobile depinde de faptul în lotul căruia dintre proprietari vor cădea acele mobile.

Pentru aceste considerente, Curtea a casat cu trimitere sentința tribunalului și a stabilit speșele conform ar. 543 p. c.

Jurisprudențe comerciale

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE Secția III.

Dec. Nr. 856—1931. Președ. : O. Băleanu, consilier :

Pierderea mărfii din neglijența C.F.R. Dreptul proprietarului la plata pagubei efective și a beneficiului nerealizat.

În conformitate cu disp. art. 399 alin. ultim cod. com., dacă se poate dovedi că cărașul sau agenții săi au procedat cu o culpabilă neglijență sau cu rea intențiune, cărașul este dator la despăgubiri complete, iar potrivit art. 277 din același cod, cel care are dreptul de a pretinde daune, poate cere plata despăgubirii efective și a beneficiului nerealizat.

Astfel fiind și întrucât în speță s'a constatat cu autoritate de lucru judecat neglijența vădită a căilor ferate. Curtea de Apel nu a săvârșit nici un exces de putere și nu a violat autoritatea lucrului judecat și nu a violat nici un text, ci din contră a făcut o bună aplicațiune a textelor sus amintite, când a obligat pe recurentă să plătească în afară de valoarea mărfii deja judecată definitiv și celelalte daune suferite de intimată.

CURTEA DE CASAȚIE S. II.

Dec. 546/1931. Președ. C. G. Rătescu, președ.

Apel. — Creditori streini. — Reprezentare prin procură. — Respingerea apelului. — Art. 16 din legea concordatului preventiv; art. 1 și 2 din Convențiunea pentru protecțiunea și asistența judiciară reciprocă în materie de drept civil și comercial, încheiată între România și Cehoslovacia.

In fapt : Creditorii oponenti au ridicat obiecțiunea că ei nu au fost legal reprezentați cu ocaziunea verificării creanțelor înaintea judecătorului concordatar.

In drept : Din dispozițiunile legii din 10 Sept. 1926, referitoare la convențiunea privind protec-

țiunea și asistența judiciară reciprocă în materie de drept civil și comercial, încheiată între România și Cehoslovacia, rezultă că conf. art. 1 punctul 2, supușii acestor țări sunt liberi de a se prezenta înaintea instanțelor judecătorești în aceleași condițiuni și cu aceleași forme, ca proprii cetățeni ai țărilor respective, iar prin art. 40 de sub cap XII relativ la procedura de faliment și de concordat se prevede că, creditorii din aceste două țări, vor fi tratați în mod egal ca și creditorii naționali și astfel din aceste texte reiese că în procedura de concordat preventiv, referitor la înfățișarea creditorilor străini înaintea judecătorului delegat cu verificarea creanțelor, aceștia, ca și creditorii români, vor putea fi reprezentanți, în puterea aceluiaș fel de procură, adică în forma prevăzută de art. 16 din legea concordatului preventiv, care arată că creditorii se vor putea prezenta prin mandatarii cu procură specială sub semnătură privată.

Prin urmare, în speță, acești creditori străini reprezentați la verificarea creanțelor acestui concordat prin avocați cu procuri speciale sub semnătură privată, reprezentarea lor a fost legală și deci apelul urmează a fi respins ca nefondat.

CURTEA DE APEL CLUJ, Secția II-a.

Dec. Nr. 1080—1931. Președinte Dr. I. Papp, președinte
Mijlocitor. — Plata lui indiferent de faptul că afacerea s'a reziliat.

Reclamantul Kapási Gheorghe, a făcut recurs contra sentinței No. Ca. 1805-1932-12 a tribunalului Cluj, secția I, în proces cu pârâții Sebestyén Mare și soția.

Reclamantul a cerut casarea sentinței tribunalului și cheltueli de judecată și a invocat violarea art. 864, 1152, 1004, 1294 și 1265 C. C. A. precum și violarea art. 270 și 401 c. pr. civ. și eroare gravă de fapt, deoarece tribunalul n'a stabilit exact starea de fapt și când a considerat, că contractul de vânzare, mijlocit de reclamant, n'a luat ființă.

Pârâții, deși legal citați, nu s'au prezentat, dar prin întâmpinare au cerut respingerea recursului cu spese.

Recursul este fondat.

Reclamantul Kapási Gheorghe, prin acțiunea intentată contra pârâților Sebestyén Mare și soția n. Dora Brunner, a cerut, ca aceștia să fie obligați a-i plăti 30.000 lei, ca comision promis, pentru intermedierea vânzării caselor lor, către soția d-ru-lui Francisc Holez și care vânzare a fost încheiată, dar în urmă pârâții au desființat-o.

Judecătoria, după audierea martorului Dr. Francisc Holez, a admis acțiunea, însă tribunalul, prin sentința atacată, a reformat sentința Judecătoriei, și a respins acțiunea, iar prin considerente, stabilește bazându-se pe depoziția acelui martor, că referitor la vânzarea acelui imobil, mijlocită de reclamant, s'a încheiat un contract provizoriu condiționat de plata pretului, însă contractul s'a desființat înainte de îndeplinirea con-

dițiunei, așa încât, contractul definitiv de vânzare nu s'a mai încheiat, și în consecință mijlocitorul nu poate pretinde plata provizionului. De altă parte, că nu s'a dovedit promisiunea provizionului și nu s'a stabilit uzul asupra quantumului acelui comision.

Considerând, că din dispozițiunile art. 1004 C. C. A. și 546 C. Com. rezultă, că plata muncii mijlocitorului este datorată, când el a întrunit părțile și acestea au încheiat contractul pe care l'a mijlocit, și comisionul se cuvine intermediarului, și în cazul când, după încheierea contractului, părțile au renunțat la contract, și l'au reziliat, înainte de îndeplinirea condițiilor stipulate fiindcă și în acest caz, nu se poate contesta, că intermediarul și-a îndeplinit obligațiunile sale.

Având în vedere, că conform art. 270 c. pr. civ. instanța de fond în scopul stabilirii stărei de fapt decisive este obligată să examineze și să aprecizeze întregul rezultat al probelor, însă în speță, se constată, că tribunalul, în considerentele sentinței sale s'a mărginit să conchidă, referindu-se la depozitia martorului Dr. Francisc Holez, că contractul n'a avut niciodată ființă, fără însă de a lua în considerare întreaga depozitie a acestui martor, care arată, că părțile au căzut de acord asupra vânzării caselor, pe prețul de 1.500.000 lei, cu darea unei arvune de 30.000 lei, și că totdeodată s'a dresat un act provizoriu pentru constatarea vânzării, în care s'a stipulat termenul de 8 Septembrie 1929, pentru plata prețului, pe care părțile l'au prelungit până în ziua de 19 Septembrie 1929. În fine martorul adaogă, că părții Sebestyén Marc și soția, înaintea zilei de 15 Septembrie 1929, au convenit și cumpărătoarea soția d-rului Fr. Holez a acceptat, desființarea vânzării cu restituirea arvunei.

Că dar, starea de fapt stabilită de tribunal, anume, că contractul de vânzare n'a avut niciodată ființă este contrarie conținutului probelor și instanța de fond nu motivează, de ce nu i-a în considerare fapte constatate, din care apare existența vânzării, și anume, că vânzătorii și cumpărătoarea, au căzut de acord asupra obiectului și asupra prețului vânzării (1053 C. C. A.); iar darea și primirea arvunei constituie un semn al încheierii contractului (art. 908 c. c. a.); așa că *simpla împrejurare, că părțile contractante au fixat un termen pentru plata prețului, cu sancțiunea unui pact comisoriu expres în caz de neplată, aceasta n'a împiedecat existența contractului, de unde dar consecința, că atunci când vânzătorul, înainte de expirarea termenului de plata prețului, a reziliat vânzarea și a renunțat de bună voie, la avantajele contractului încheiat, acest fapt al său nu-l poate apăra de obligațiunea de plata creanței mijlocitorului, care și-a îndeplinit obligațiunea de a fi desăvârșit lucrarea cu care a fost însărcinat.*

Având în vedere, că *tribunalul în stabilirea stărei de fapt neluând în vedere întregul rezultat al probelor și fără motivare înlăturând împreju-*

rări și probe esențiale rezolvării litigiului, prin aceasta a violat dispozițiunile art. 270 c. pr. civ. și a pronunțat o sentință casabilă, și deci această parte a motivului de casare s'a găsit fondată.

Considerând, că *mijlocitorul, care-și formează din aceasta îndeletnicire o profesiune, chiar și în cazul când n'a putut dovedi că o anumită sumă ar fi fost stipulată ca remunerație a muncii sale, în asemenea caz serviciile prestate nu pot fi considerate ca gratuite, ci conform art. 1152 c. c. a. și 547 c. com. quantumul provizionului îl determină judecata, potrivit uzului local, și în lipsa unui uz, legea arată, că provizionul este de ½ ori ¼ la sută după valoarea actului mijlocit.*

Că dar, tribunalul numai cu violarea acestor texte de lege a conchis, că acțiunea reclamantului este nefondată, bazându-se pe considerațiunea că recurentul n'a putut dovedi că părții au promis suma de 30.000 lei, ca taxă pentru intermediere, deoarece reclamantul, în cazul dovedirii prestațiunii serviciilor la care s'a angajat, prin aceasta, el a stabilit existența creanței, iar în privința mărimii ei, instanța are dreptul de a o determina, conform prevederilor textelor de lege citate, așa că și această parte a motivului de casare este întemeiată.

Pentru aceste considerente, Curtea a casat, cu trimitere sentința tribunalului, care va stabili precis și în întregime starea de fapt, și luându-o de bază, va face aplicațiunea dreptului la fapt.

Spesele s'au stabilit conform art. 543 nr. civ.

Jurisprudențe procedurale

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE Secția III.
Decizia Nr. 155—1930. Precedinte: D. G. Lupu, președinte
Refuzul părții adverse de a prezenta actele ce este dovedit că se găsesc în posesia sa. — Dovezirea, prin acest refuz, a verității celor afirmate de partea care le invoacă. — Art. 328 p. civ. și 23 din legea accelerării.

Având în vedere, că după admiterea cererii de revizuire, Curtea de Apel, pășind la judecarea acțiunii în fond, constată că reclamanta a prezentat ca singure dovezi ce putea să facă, recepisele scrisorilor recomandate, cu care a trimis părții actele, cari de-ar fi fost înfățișate la judecată, ar fi făcut dovada deplină a pretențiilor reclamantei însă părâta a refuzat la obligațiunea impusă de Curte, să înfățișeze piesele primite prin acele scrisori recomandate, alegând fără nici un temei plauzibil că acele piese sau acte nu ar fi în posesiunea sa; că un atare refuz — argumentează instanța de fond — constituie potrivit art. 328 pr. civ. combinat cu art. 23 din noua lege de procedură accelerată o probă suficientă pentru temeinicia acțiunii reclamante.

Că judecând astfel Curtea de fond a făcut o justă aplicare a art. 328 pr. civ. cum și art. 23 din legea acc. judecăților, potrivit căroră la *refuzul unei părți de a înfățișa actele doveditoare aflate în*

posesiunea sa, instanța va putea considera ca dovedite firmațiunile făcute de partea care a cerut înfățișarea actelor.

Că dar și acest motiv fiind neîntemeiat, recursul urmează a fi respins.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE Secția I.
Dec. Nr. 128—1932. Președinte: S. Tipei consilier

Competința Judecătorilor în materie de chirii și arezi, stabilită prin pr. civ. Ard. a fost modificată prin legile de prelungire excepționale.

Art. 1 punctul I, lit. b. proc. civ. ard., prevede că sunt de căderea judecătorilor de ocol, procesele ivite din raporturi de chirie și de arendă.

Prin această dispoziție s'a lăsat în competența judecătorilor de ocol, procesele ce derivă din raporturi de chirie și de arendă, oricare va fi valoarea litigiului.

Regula de competență cuprinsă în acest text de lege, a fost modificată prin art. 27 din legea chiriilor din 1924, care prevede prin alin. I, că toate acțiunile isvorâte din contractele de închiriere pe baza legilor de prelungire a contractelor, afară de cele privitoare la fixarea chiriei, se vor judeca de judecătoria de ocol, în ultimă instanță când valoarea anuală a contractului, exceptându-se dările, nu întrece suma de lei 15.000 inclusiv, iar alin. II, sub același art. prevede că în acțiunile în cari se pretinde o sumă de bani, fie cu titlu de chirie, fie cu titlu de daune, derivând din contractul de închiriere competența este regulată de valoarea cererii, iar nu a contractului.

Această regulă de competență a fost menținută și prin art. 34 din legea chiriei din 1927, cu singura osebire că această lege a majorat limita până la care judecătoria de ocol poate judeca cu drept de apel dela 15.000 lei la 50.000 lei inclusiv în aceleași condițiuni.

Art. 34 din legea chiriilor din 1927, nu a fost abrogat sau modificat prin legile succesive de chirii ce a urmat.

Aceste dispozițiuni fiind aplicabile în întreaga țară, ele au modificat regula de competență prevăzută de art. 1, punctul I din procedura civilă, ard., ne mai lăsând în competența Judecătorilor de ocol judecarea proceselor ivite din contractele de închiriere, ce au fost prelungite prin efectul legilor speciale de chirii, indiferent de valoarea litigiului; ci numai în limita distincțiunilor sus arătate privitoare la valoarea fie a contractului, fie a cererii.

Astfel fiind, urmează în speță, că acțiunea întentată de societatea „Dacia România” fiind considerată — așa cum o consideră Curtea de Apel, — ca un proces derivând dintr'un raport de închiriere, ea nu poate fi judecată de către judecătoria de ocol pentru că este necontestat în cauză, că contractul de închiriere fusese prelungit prin efectul legilor speciale de chirii, și deci, cade sub aplicația acestor legi și pentru că este necontestat că, după valoarea cererii — 85.000 — ea cade în competența Tribunalului, conform legii

pentru majorarea competenței din 4 August 1921 și art. 68 din legea accelerării din 1929.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția I.
Decizia Nr. 1022—1931. Președinte: A. Rădulescu, cons.

Cereri pentru rectificarea hotărârilor judecătorești. — Cine le judecă. — Dispozițiunile respective din pr. c. Ardeal.

În conformitate cu disp. art. 408 pr. civ. ard., au a se judeca de aceeași judecătoria care a dat prima hotărâre numai cererile de rectificare a unei greșeli, omisiuni, contradicții sau obscurități strecurate în starea de fapt, iar cererile de completare relative la cazul când instanța n'a dispus asupra unei părți a acțiunii sau n'a dispus relativ la cheltuelile de judecată, au a se judeca potrivit art. 409 pr. civ. A. care prevede procedura de urmat în asemenea cazuri și conform căreia pot hotărâri asupra chestiunii nerezolvate și alt judecător, decât cei cari au dat hotărârea necompletată, dar numai după ascultarea părților, pentru ca acestea să poată pune concluziuni.

În speță, cererea de completare nefiind relativă la o omisiune sau contradicție și fiind privitoare la completarea cheltuelilor de judecată, ea se poate judeca conform art. 409 pr. civ. ard. și de alt judecător decât acei care au dat hotărârea de completat și fiind necontestat că secțiunea II-a a Curții a fost cea care a procedat la audierea părților în cererea de completare, urmează că această secțiune are a judeca și cererea însăși și deci competența de judecare a acestei cauze este a se regula în favoarea acestei secțiuni.

Independent de acestea, întrucât prin art. 320 din legea de organizare judecătorească, au fost abrogate toate legile din orice parte a țării, referitoare la funcționarea instanțelor judecătorești și întrucât în sistemul acestei legi, litigiile și diverse chestiuni în legătură cu ele, sunt de competența instanțelor, indiferent dacă în comunerea lor mai sunt ori nu judecători, urmează că rezolvarea chestiunii de față este de competența secțiunii a II-a.

Jurisprudențe penale

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE Secția II.
Decizia Nr. 1992—1932. Președinte: C. Rătescu, președ.
Recurs. — Cine este legal să-l facă. — Enumerarea persoanelor care pot să facă recurs este limitată.
Art. 31 al. II. Nov. p. p. combinat cu art. 383 p. penală. Art. 6 p. p.

Asupra incidentului de inadmisibilitate ridicat de dl. Procuror al acestei Inalte Curți;

Având în vedere că prin acest incident se susține și pretinde respingerea recursului de față ca inadmisibil, întrucât societatea recurentă nu are nici calitatea și nici interes a face recurs;

Considerând că, după un principiu constant în materie, exercițiul legal al căilor de atac, —

cum este recursul și casarea — nu este deschis decât părților litigante, adică acelor persoane cari au figurat la instanțele de fond și cărora hotărârea pronunțată ar putea să le aducă o vătămare.

Considerând că art. 31 al II. Nov. Proc. Pen. comb. cu 383 Proc. penală enumerând persoanele cari pot face recurs prevede că acest drept îl are Ministerul Public, acuzatul, reprezentantul său legal, apărătorul, acuzatorul principal și cel subsidiar, lezatul.

Considerând că această enumerațiune fiind limitativă, nici o altă persoană afară de cele arătate nu poate fi primită a face recurs.

Că astfel fiind și în conformitate cu cele arătate mai sus urmează a decide că întrucât în speță Societatea Anonimă Română „Petroșani” nu a figurat ca parte la judecata de fond a procesului nici înaintea primei instanțe și nici în apel — și întrucât nu face parte dintre persoanele cărora art. 383 proc. pen. aplicabil conform art. 31 al. II. Nov. Proc. Pen. în speță — le recunoaște dreptul la recurs, *recursul de față este introdus de o persoană fără calitate și deci inadmisibil, neexistând nici interes pentru societatea citată întrucât are posibilitatea să-și formuleze apărările deduse prin motivele de casare cu ocaziunea acțiunii în daune, la care partea lezată a fost îndrumată de instanțele de fond, acțiunea ce urmează a se cerceta tot în fața lor.*

Că prin urmare, incidentul ridicat de dl. Procuror General al acestei Inalte Curți urmează a se admite și a se respinge ca inadmisibil recursul.

NOTĂ. — Inalta Curte de Casație deși pune ca principiu, că nici o altă persoană decât cele enumerate prin art. 31 al. II N. P. Proc. Pen. combinat cu art. 383 P. Pen. nu poate face recurs, totuși lasă a se înțelege că și persoana care ar avea interes, deci și o altă persoană decât cele enumerate, ar putea face recurs. Aceasta rezultă din motivul care sună așa: „neexistând nici interes pentru societatea citată întrucât are posibilitatea să-și formuleze apărările deduse prin motivele de casare cu ocazia acțiunii în daune, la care partea lezată a fost îndrumată de instanță de fond”, după ce găsisse că societatea nu are calitatea de a sta în proces.

Din această motivare rezultă că fapt Societatea Anonimă Română „Petroșani” care făcuse recurs, figurase în proces, căci a fost îndrumată la proces civil.

Credem că soluționarea chestiei, trebuie motivată cu invocarea textului art. 5 din Proc. Penală care zice: „Dacă însă se dovedește că acțiunea civilă a fost deja judecată sau este pendinte înaintea unei instanțe civile, sau dacă judecata ei ar întârzia mult terminarea procedurii penale, atunci acțiunea civilă se va trimite înaintea instanței civile. *Hotărârea în această privință este inatacabilă.*”

I. M.

CURTEA DE CASAȚIE S. II.

Dec. Nr. 903/ 31. Președ, C. G. Rătescu, președ.

Caracter. — Instanța de trimitere după casare. — Compunerea ei. — Aplicațiune la Curțile de Apel. Art. 37 legea org. jud.

Alcătuirea complectului de judecată cu un anumit număr de judecători, constituind pur și simplu o necesitate tehnică pentru darea unei hotărâri valabile, iar nu un drept al părților și această necesitate epuizându-se odată cu pronunțarea hotărârii în vederea căreia acel complect fusese format, rezultă că după casare, instanța căreia i s'a deferit procesul spre o nouă judecare, are facultatea să se constituie, întrucât ea intervine ca și cum o altă instanță de rangul său nu ar fi examinat acel proces, cu un număr de judecători diferite de cel prevăzut în hotărârea casată, destul numai ca legea să recunoască complectului astfel format, capacitatea de a pronunța o hotărâre dată și hotărârea dată să fie luată cu numărul de voturi prescris de lege.

Conform art. 37 l. org. jud., Curțile de Apel țin ședințe cu minimum trei consilieri și maximum de cinci, iar deciziunile se iau cu cel puțin trei voturi.

Astfel fiind și cum legea pentru Curtea de Casație reglementând modul de sesizare și procedare al instanțelor de trimitere în urma casării, nu prevede nici prin art. 52 vizat de recurent, nici prin vreun altul, reguli de constituire diferite de acelea pe cari legea de organizare judecătorească le impune, prin articolul sus menționat, de o manieră generală instanțelor de judecată, urmează a conchide că instanța de fond, Curtea de Apel Constanța, statuând ca instanță de trimitere, asupra opozițiunii făcute de recurent, împotriva deciziei prin care i se respinsese apelul, a fost liberă să se constituie, în vederea judecării opozițiunii numai din trei consilieri, deși la prima judecată, a aceleiași opozițiuni, aceiași Curte a pronunțat deciziunea casată, în complectul de 5 judecători impus de ivirea divergenței ce a avut loc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE Secția II.

Dec. Nr. 1441—1932. Preed.: Al. Opreseu, consilier

Nulități. — Cel ce invoacă nulitatea trebuie să arate care este fapta instanței, care o impune.

Asupra recursului introdus de acuzatul Haselbauer Iosif șef, asistat de apărătorul lui, în contra deciziei Curții de Apel Cluj secția I, cu Nr. 738-163-1930, prin care acuzatul de mai sus a fost condamnat la 1 an, 11 luni și 29 zile reclusiune în baza art. 383 teza II. 388,463, combinate cu art. 99 c. p. și c aplicarea art. 92 c.p. precum și în virtutea art. 484 c. p. la excluderea dela funcțiuni și suspendarea exercițiului drepturilor politice pe timp de 10 ani.

Având în vedere că recursul este declarat cu invocarea cazurilor de nulitate dela art. 384 pct. 9, 385 pct. 1 a) b) și 2 și 3 pr. p.;

Văzând motivul de casare bazat pe nulitatea dela art. 384 pct 9 pr. pen.

Având în vedere că această nulitate se invoacă de recurent fără a se arăta prin ce anume ar fi fost comisă de Curtea de Apel și nici din procesul verbal de desbatere nu rezultă că instanța apelativă, ar fi luat vre-o dispozițiune vătămătoare sau ar fi emis a se pronunța asupra vreunui mijloc de apărare cerut de recurent.

Că dar motivul găsindu-se fără obiect cată a se înlătura.

Asupra motivului de casare bazat pe nulitatea dela art. 385 pct. 1. a) b) pr. pen;

Având în vedere că în fapt, instanțele de fond au constatat, că acuzatul Hasselbauer Josef, în mai multe rânduri în anii 1923 și 1924 în calitate de funcționar al gărzi financiare, însărcinat cu încasarea impozitelor în comuna Petroșani, și-a însușit pe nedrept, în total suma de 595.050 lei sumă ce a fost primită dela contribuabili în virtutea funcțiunii sale și care urma să fie vărsată Administrației Financiare, iar pentru a zădărnici descoperirea delapidărilor sumelor, a introdus posturi false în registrele destinate controlului încasărilor și anume trecând în cotoarele chitanțierelor sume mai mici decât cele efectiv încasate.

Că pentru a trage beneficii materiale, inculpatul prin amăgiri a indus în eroare în mai multe rânduri pe unii dintre contribuabili încasând dela aceștia sume ce variază, altele sub 500 lei și altele superioare acestei sume, precum și celei de 20.000 lei.

Având în vedere că, din aceste constatări în fapt, rezultă elementele crimei de delapidare în bani publici prevăzută de art. 462 c. p. și calificată de art. 463 c. p. precum și a celei de înșelăciune prevăzută de art. 50 N. p. și calificată de art. 383 al. II c. p. și întrucât atât crimele de delapidare cât și cele de înșelăciune, au fost comise de mai multe ori, este locul a se aplica și art. 99 c.p.

Că dar faptele stabilite de instanțele de fond și pușe în sarcina acuzatului, constituind infracțiuni, iar calificarea făcându-se potrivit elementelor rezultate din starea de fapt, motivele de casare bazate pe nulitățile dela art. 385 pct. 1. a) b) pr. pen. se găsesc nefondate.

Având în vedere că pedeapsa aplicată acuzatului în baza textelor pentru care a fost condamnat, este legală deoarece instanța apelativă nu a depășit limitele prevăzute de aceste texte;

Că dar la aplicarea pedepsei, instanțele de fond observând limitele și gradările pedepselor, motivul de casare bazat pe nulitatea dela art. 385 pct. 2. pr. pen. cată a se înlătura, dimpreună cu cel bazat pe nulitatea dela art. 385 pct. 3, p.p. care se găsește inadmisibil întrucât art. 92 c. p. a fost aplicat în speță și deci potrivit dispozițiilor art. 33 N. p. p. în recurs nu se poate cere reducerea pedepsei când ea a fost dată cu aplicarea art. 92 c.p. prin acest motiv tinzându-se la micșorarea ei.

Că astfel fiind prin înlăturarea tuturor moti-

velor recursul se găsește nefondat și în consecință cată a se respinge ca atare.

Pentru aceste motive, curtea respinge recursul introdus de acuzatul Hasselbauer Iosif asistat de apărătorul lui în contra deciziunii Curtii de Apel Cluj secțiunea I, cu Nr. 738-163-1930.

CURTEA DE APEL CLUJ, Secția I-a

Dec. Nr. P. I. 738-163—1930. Președinte:: I. Mănescu, preș.

Când pedeapsa de aplicat este temniță grea și este cazul de a se aplica și art. 92 ce pedeapsă trebuie dată și în ce cantități? Art. 463 și 92 c. p. și 385 p. 2. p.p. — Limitele analogice în materie penală. — Art. 389 și 342 c. p. — Infracțiuni separate și infracțiuni continui. — Elementele esențiale. — Minister public. — Dacă poate să-și retragă calea de afac declarată. — Soluție negativă. — Sequestru penal. — Ridicarea lui. Art. 492 p. p.

În contra sentinței Tribunalului Hunedoara, secția I-a, No. P. I. 455—1925 din 21 Decembrie 1929, declarat apel: Parchetul pentru agravarea pedepsei acuzatului, Hassalbauer Iosif și pentru condamnarea acuzatilor: Francisc Gaal, Gh. Popescu, Gh. Sinescu, în fptele ce n'au fost amnestiate; apărătorul D. Marinescu a declarat apel pentru că acuzatul I. a fost condamnat, pentru că a fost obligat să restituie Statului sumele sustrate de acuzat, și pentru că nu i-s'au scăzut tot timpul cât acuzatul a fost arestat față de acuzatul Gh. Popescu a declarat apel pentru că nu s'a ridicat sechestrul de pe averea sa, ca urmare a achitării și mai declară apel pentru motivul că nu s'a extrădat suma de 370.000 lei vād. Zaida Vențel. Acuzatul I. Hasselbauer declară apel pentru micșorarea pedepsei și pentru „că nu se simte așa vinovat” iar celelalte părți s'au mulțumit cu sentința. Tribunalul a primit toate apelurile afară de acela referitor la vād. Zaida Vențel pe care l-a respins, iar în contra încheierei nu s'a declarat recurs.

Venind cauza înaintea Curtii, la termenul de 1 Iulie 1930, Parchetul General a declarat că menține apelul numai pentru acuzatul Hasselbauer Iosif retrăgându-l față de ceilalți; ceilalți acuzati și apărătorii lor au cerut achitarea, iar pentru vād. Zaida Vențel, s'a susținut că s'a declarat recurs în contra încheierei de respingerea apelului și deci s'a cerut reformarea acelei încheieri. Curtea a amânat judecarea cauzei, pentru a se cere lămuriri dela Tribunal. Pentru termenul de azi, Tribunalul a răspuns prin adresa No. P. I. 455-161-1925 că nu s'a declarat recurs în contra încheierei de respingerea apelului vād. Zaida Vențel. La termenul de azi, părțile și-au menținut concluziunile anterioare.

Curtea, asupra apelului făcut de părți față de acuzatul I. Hasselbauer, având în vedere, că faptele imputate acuzatului sunt dovedite prin propria sa recunoaștere, coroborată cu declarațiunile martorilor audiați de Trib. și scriptele falsificate, așa cum pe larg se arată în sentința Tribunalului;

Având în vedere, că în principiu, calificarea obiectivă și subiectivă este bine concretizată;

Având în vedere, că obligarea acuzatului la restituirea daunelor cauzate Statului, prin sustragerile efectuate este legală, fiind conformă cu dispozițiunile art. 5 și 13 pr. p.

Având în vedere însă, că la măsurarea pedepsei Tribunalul nu a observat grădările și limitele trase de legiuitor,

Că într'adevăr deși pedeapsa aplicată pe baza art. 463 c. p. era temnița grea, și deci cu aplicațiunea art. 92 din c. p. trebuia să se coboare de deapsa imediat următoare în grad, adică reclusiune, pedeapsa ce nu putea începe decât sub minimul pedepsei temniței grele, adică 2 ani — totuși Tribunalul l-a condamnat pe acuzatul la 3 ani reclusiune;

Că procedând astfel Trib. a săvârșit nulitatea prev. de art. 385 pct. 2 p.c. din p.p. pentru care motiv Curtea a trebuit, din oficiu să anuleze din acest punct de vedere sentința Trib. și să aplice acuzatului o pedeapsă legală și proporțională — relativ, adică în limita apelului Parchetului, cu gravitatea faptelor.

Curtea a computat acuzatului tot timpul pe recut în arestul preventiv conf. art. 94. c. p. întrucât nu i-se poate imputa nici o vină în prelungirea arestului.

Curtea a trebuit să rectifice motivele sentinței Trib. prin înlăturarea calificărei dată de Trib. în punctele 2, 5, 6, 15 și 16 și anume: calificarea în prevederile art. 380 teza II c. p.

Intr'adevăr, Tribunalul pentru a justifica calificarea de crimă a infracțiunilor de înșelăciune, de sub punctele 2, 5, 6, 15 și 16 în care paguba este respectiv de 440 lei (pct. 2), 3109 lei 23 bani (pct. 5) 1572 lei 50 bani (pct. 6), 1840 lei (pct. 15) și 41 lei 25 bani (pct. 16), aplică principiile prev. în materie de furt sub art. 335 c.p. adică întrucât paguba cauzată de acuzat prin multiplele sale escrocherii escede suma de 500 lei, urmează a fi calificată excocheria drept crimă. Ori aplicațiunea pe cale de analogie este inadmisibilă. în materie penală, iar legiuitorul a extins în materie de excocherie prin art. 389, numai principiile prev. de art. 342 din c. p. referitoare la furt nu și la alte norme conducătoare, în materie de furt.

Curtea completează de asemenea, motivele sentinței Trib. prin indicarea sumei însușite de acuzat — prin înșelăciune, în cazurile prev. la pct. 19 și 20 și anume: suma de 32,456 lei 50 bani, în punctul 19 și suma de 32.143 lei și 72 bani în punctul 20, conform cu cifrele cuprinse în actul de acuză — și care sume Trib. — din scăpare — nu le-a menționat.

Curtea mai departe — nu-și însușește motivele date de Trib. pentru calificarea faptelor acuzatului I. Hasselbauer, ca infracțiuni separate, iar nu ca infracțiune continue, căci lipsa de unitate în materie de timp, loc și subiect pasiv, nu atrage în mod implicit înlăturarea ideii de continuitate principialul, în materie de infracțiune continuă

stând în unitatea de rezoluție și de scop, iar unitatea de timp, loc, subiect pas, sau de drept violat, servind numai pentru complectarea aprecierii unității rezoluție și de scop (T. Tănăsescu: Camera de acuzare pag. 239—244 cu jurisprudență și doctrină arătată) deci dacă în speță faptele imputate acuzatului I. Hasselbauer nu pot fi calificate ca o infracțiune continuată, aceasta rezultă din faptul că nu s'a stabilit că nimic unitatea de rezoluție și de scop din partea acuzatului, pentru săvârșirea multiplilor sale fapte.

II. Asupra apelului față de acuzații: Francisc Gaal, Gh. Popescu și Gh. Sinescu;

Având în vedere, că parte din faptele imputate acestor acuzați au fost amnestiate.

Având în vedere, că pentru altă parte din fapte, nu s'au stabilit dovezi de culpabilitate în contra acuzaților, Curtea adoptând în totul motivele de achiere de sentința Tribunalului, a trebuit să mențină față de toți acești trei acuzați;

Curtea n'a luat în considerare retragerea apelului făcută de Ministerul Public, față de acești acuzați, întrucât conform cu noile principii ce stau la baza procedurii penale române, extinse în Ardeal, și concretizate în art. 21, Ministerul Public nu este stăpân al acțiunii publice și deci nu poate nici renunța la acțiune, cum nu poate nici transige asupra ei, ori se retragă o cale de atac odată exercită: principiul fixt, de altfel, de Inalta Curte de Casație Ș. II, prin Decizia sa. Nr. 4095 1929. Mai departe; Curtea ca urmare a achitării acuzatului Gh. Popescu, a trebuit să dispună și ridicarea sechestrului ordonat de judecătorul de instrucție pe averea sa, în timpul când era deschisă acțiunea publică în contra acuzatului, întrucât achitarea atrage implicit caducitatea tuturor măsurilor de sigurare în vederea despăgubirilor pe care lezatul le-ar putea pretinde dela acuzat — după cum declară categoric art. 492 p.p. în aliniatul său final.

Să într'adevăr, dacă în urma achitării unui acuzat, s'ar menține măsurile asigurătoare în vederea despăgubirilor lezatului, ar însemna că deși Tribunalul prin achitare nu mai este competent să statueze asupra acțiunii civile, după cum spune clar art. 487 din pr. p. rămânând totuși competent să statueze asupra accesoriului acțiunii civile, ceiace e inadmisibil.

III. Asupra recursului vād. Zaida Vențel;

Având în vedere, că apelul declarat de acesta parte s'a respins de Tribunal ca inadmisibil;

Având în vedere că în contra încheierii Tribunalului nu s'a declarat recurs după cum reiese din adresa Tribunalului P. I. 455—161—1925,

Curtea consideră, că nefiind un recurs declarat, nu are obiect asupra cărui să statueze;

Pentru aceste motive, Curtea s'a pronunțat conform dispozitivului.

NOTĂ. — A fost aprobată prin decizia Nr. 1411—1932 a Curței de Casație pe care o publicăm mai jos.

Jurisprudențe la alte legi

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția III.
Dec. Nr. 871 din 19 Mai 1931. Preș.: D. G. Lupu, președ.
Reclamant în contencios. Trebuie să dovedească nu numai violarea legii, prin actul atacat, dar și faptul că, dânsul, a fost vătămat prin acel act.

În conformitate cu art. 1 din legea contenciosului administrativ și art. 99 și 107 din Constituție, dela cari art. 1 din legea contenciosului administrativ își are obârșia, reclamantul care se plânge contra unui act administrativ de autoritate este daor ca să dovedească, nu numai că actul atacat cu acțiune în contencios a fost săvârșit cu violarea vreunui text de lege sau a vreunei dispozițiuni de regulamente, elaborat în baza unei legi dar și faptul, că actul administrativ de autoritate abuziv, îl vizează direct personal și că prin acest fapt el a fost în mod real vătămat în vreunul din drepturile privind funcțiunea sa.

Dacă este adevărat că regulamentele de administrațiune publică, sunt acte administrative de autoritate, cari pot să fie în parte sau chiar în total anulate, ca fiind contrarii unei legi sau unei dispozițiuni constituționale, nu este însă mai puțin exact, că acei cari se pretind lezați prin ele, trebuie neapărat ca să precizeze înaintea instanței de fond, întâi în ce constă ilegalitatea săvârșită de autoritate și al doilea, că această ilegalitate le-a adus o vătămare în exercițiul drepturilor sau intereselor pe care legea le-a garantat printr'o dispozițiune expresă.

Astfel fiind și întrucât; în speță, recurentul nu arată în ce constă vătămarea ce el, personal, a suferit-o prin elaborarea unui regulament, care nici nu a fost pus în aplicare, ci se mărginește numai a afirma în mod cu totul vag, că regulamentul schimbă principiile de organizare a instituțiunei și caracterul funcționarului, și nici nu precizează care anume text din legea de organizare a Monitorului Oficial a fost depășit sau schimbat prin regulament, bine și printr'o justă aplicațiune a art. 1 din legea contenciosului administrativ, Curtea de Apel i-a respins acțiunea intentată contra Regiei autonome a Monitorului Oficial, astfel că motivul de casare fiind neîntemeiat, recursul este nefondat și urmează a fi respins.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția III.
Dec. Nr. 752 din 4 Mai 1931. Preș.: O. Băleanu, consilier
Deces. Familia are dreptul la indemnitatea de înmormântare numai dacă la data decesului defunctul avea calitate de funcționar. Indemnitatea se achită capului familiei, nu individual fiecărui moștenitor, după cota sa de moștenire.

Deși eset adevărat că art. 45 din regulamentul pentru aplicarea legii statutului funcționarilor publici prevede, că familia funcționarului decedat, are dreptul la o indemnitate de înmormântare egală cu retribuțiunea (salar și accesorii) pe trei luni, totuși această indemnitate se cuvine familiei

numai în cazul când cel decedat, a avut calitatea de funcționar în momentul decesului, ori în speță este constant că defunctul încetând de a mai fi funcționar pe ziua de 1 Octombrie 1927, este evident că familia sa nu poate pretinde indemnitatea de înmormântare pentru decesul survenit la 10 Ianuarie 1928, când nu mai era funcționar public.

De altfel, indemnitatea de înmormântare, precu mrezultă din însuși termenii întrebuițați, servind pentru suportarea cheltuelilor, în legătură cu înmormântarea, este evident că nu se plătește individual fiecărui moștenitor legal în cota parte, ci se achită capului familiei, care este presupus că face asemenea cheltueli, ori în speță, fiind constant în fapt că recurentul a primit suma de 5000 lei, care a servit ca cheltueli de înmormântare, Curtea nu a violat nici un text de lege când a respins și acest capăt de cerere.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția III.
Dec. Nr. 764 din 6 Mai 1931. Preș.: O. Băleanu, consilier
Români intrați în serviciu public în teritoriile alipite. — Dreptul Consiliului de administrație al Casei pensiilor de a stabili numărul anilor serviți de acești funcționari. — Actul consiliului este un act de autoritate, nu de jurisdicțiune.

Din cuprinsul art. 50 legea pensiilor din 1925, prin care se determină atribuțiunile consiliului de administrație al Casei pensiilor, cum și din cuprinsul art. 87 care dă drept consiliului să stabilească numărul anilor de serviciu ce trebuiesc socotiți românilor cari intră în serviciile publice din teritoriile alipite, rezultă că sub regimul acestei legi, consiliul de administrație al Casei pensiilor, nu avea atribuțiuni jurisdicționale, ci se comporta în acțiunile sale ca autoritate publică și deci actele ce le săvârșea consiliul sub imperiul legii din 1925 nu pot fi socotite decât ca acte administrative de autoritate, iar nu ca acte de jurisdicție, cum în mod greși a stabilit în speță Curtea de Apel;

Că așa fiind, Curtea de apel a violat și interpretat greșit textele citate mai sus, cum și dispozițiunile art. 1 din legea contenciosului administrativ când a decis că în speță ar fi vorba de un act de jurisdicție, nesusceptibil acțiunei în contencios.

CURTEA DE APEL CLUJ, Secția I-a
Dec. No. Fisc. 190—1932. Președinte: I. Mănesu, președ.
Legea pentru încurajarea construirii de locuințe din 1927 caracterul taxelor prevăzute de legea maximului față de valoarea locativă. Se poate scuti de aceste taxe, profesioniștii în baza legii de încurajare prevăzută mai sus?

În contra deciziunei Comisiei de Apel de pe lângă primăria orașului Turda, prin care s'a admis în parte, apelul contribuabilului, scutindu-se cu data de 1 August 1931 de taxa după valoarea locativă a clădirei situată în Piața Mihai Viteazul 25, a înaintat recurs contribuabilul pentru violarea art. 2 din legea pentru încurajarea construirii de

locuințe (Mon. Of. Nr. 95 din 3 Mai 1927).

Taxele, la a căror plată a fost obligat contribuabilul, nu sunt taxe cari privesc clădirea ca atare, ci cari privesc conform legii maximului (art. 7) persoana, care exercită vre-o profesiune în clădire și cari sunt a se plăti după valoarea locativă a imobilului.

Cum astfel taxele din speță nu intră în prevederile textului de lege invocat în recurs de către contribuabil, recursul este nefondat și ca atare a trebuit respins.

CURTEA DE APEL CLUJ, Secția I.

Dec. Nr. Fisc. I. 3321—1931. Președinte: I. Mănescu, preș.
Taxele comunale pe valoarea locativă. — Legea pentru scutire de orice taxe din 1927. — Legea pentru încurajarea și activarea construcțiilor din anul 1931.

Asupra recursului făcut de Zalanyi Samoil junior, domiciliat în Turda, prin reprezentantul său, Dr. Iuliu Siuka, avocat din Turda, în contra hotărârei comisiunei de apel de pe lângă primăria orașului Turda, sub No. 9832 din 10 Oct. 1931;

Având în vedere că, Comisiunea pentru judecarea contestațiilor înaintate contra impunerii de taxe și contribuțiuni comunale, prin hotărârea Nr. 299 din 10 Octombrie 1931, admite în parte apelul și șterge taxa de valoare locativă impusă pe anul 1931 în sumă de 12.750 lei după clădirea lui Zalanyi Samoilă, din Turda, piața Regina Maria Nr. 10;

Respinge apelul privitor la ștergerea taxei de valoare locativă pe 1932, deci menține impunerea în sumă de 12.750 lei.

Contra acestei hotărâri contribuabilul a făcut recurs pe care-l motivează că, Comisiunea de apel a violat art. 2 și 5 din legea pentru încurajarea construirii de locuințe, care dispune categoric că imobilele noi sunt scutite pe timp de 10 ani de orice impozit or taxă către stat, județ sau comună.

Având în vedere că, conform legii din 1921 nu era scuit contribuabilul de taxa locativă, și prin urmare bine a fost impus.

Că așa este rezultă în mod neîndoios din legea pentru încurajarea și activarea construcțiilor din 10 August 1931, publicată în M. Of. Nr. 184 din 10 August 1931, care, prin art. 1 se prevede, că toate clădirile construite dela 1921 și până la aplicarea prezentei legi, vor beneficia de aceiași scutire de taxe comunale asupra valorilor locative prevăzute în liniatul precedent, pentru timpul ce mai rămâne să curgă dela publicarea în M. Of. a acestei legi și până la împlinirea termenelor prevăzute în legea contribuțiunilor directe, ceace probează că până la votarea acestei legi, nu se bucură de scutire.

Pentru aceste motive Curtea respinge recursul.

CURTEA DE APEL CLUJ, Secția I.

Dec. Nr. Fisc. I. 120—1932. Preed. I. Mănescu, președinte
Contravenții la legea producției și desfacerei

spirtului și băuturilor spirtoase din 1930. — Caracterul acestor contravenții. — Instanța competentă a le judeca.

Asupra recursului declarat de Administrația Financiară Turda, contra sentinței Tribunalului Turda s. II., Nr. 2245—1931 din 3 Oct. 1931 prin care s'a anulat decizia Ministerului de Finanțe Nr. 3577—1931 din 20 Februarie de amendarea contravenientului Magyari Sigismund cu suma de 12.000 lei, taxa de brevet de 8 ori, pe baza art. 234 legea producției și desfacerei spirtului și băuturilor spirtoase publicată în M. Of. Nr. 140 din 27 Iunie 1930;

Curtea constată că faptul imputat contravenientului, s'a petrecut la 22 Decembrie 1930, după cum rezultă din procesul verbal de constatare contravenției; dresat la 7 Ianuarie 1931, — aflat la dosar și intră sub imperiul legii spirtului, publicată în M. Of. Nr. 140 din 27 Iunie 1930.

Având în vedere dispozițiunile art. 248 al. 4, al acestei legi, din care rezultă că amenzile prevăzute de această lege sunt amenzi penale și se transformă în închisoare;

Astfel fiind afacerea de față fiind de natură penală, ea trebuie judecată cu reprezentarea Ministerului Public, ca instanță penală.

Pentru aceste motive Curtea a dispus conform dispozitivului.

CURTEA DE APEL TIMIȘOARA, Secția I.

Dec. Nr. Fisc. I. 3972-2—1930. Preș. I. Stinghie, consilier
Impozit global. Scăderea dobânzilor plătite la datorile chirografare. Impozitul aferent dobânzilor plătite în împrumuturile în cont curent nu se poate scade conform art. 69 din lege din impozitul pe clădiri sau agricol nici în cazul dacă împrumutul eset garantat prin ipotecă însă în conformitate cu art. 61 pct. 2 se scade din venitul general la calcularea venitului global

În contra deciziunei Comisiunei de apel, contribuabilul a făcut recurs pe motiv că Comisiunea de Apel a violat legea, nescăzându-i dobânzile dovedite plătite, în suma de 17.708 lei, din venitul global.

Desbaterea s'a urmat după cum se constată prin procesul verbal de ședință anexat la dosar;

Curtea având în vedere că contribuabilul a fost impus prin procesul verbal No. 321 din 17 Februarie 1930, la un venit global de 253.248 lei;

Că în contra acestei impuneri a făcut apel, pe motiv că nu s'au ținut în seamă 7.708 lei, dobânzi plătite de dânsul — după cum dovedește cu scrisoarea băncii creditoare, aflată la dosar;

Având în vedere că Comisiunea de apel, prin deciziunea 2087.10.IV 1930, i-a respins apelul, pe motiv că în baza art. 69 adaus la parag. 181 (M. Of. Nr. 45 din 29 Februarie 1924), numai acele datorii se pot scădea, cari nu sunt în cont curent, ca aceea a contribuabilului, căci cu acest împrumut nu a achiziționat sau clădit imobilul.

Considerând că aplicând această dispozițiune, Comisiunea de apel, în adevăr a violat legea con-

tribuțiunilor directe, de oarece textul aplicat de comisiune se referă la împrumuturile în cont curent, garantate cu ipotecă și se referă la impozitul aferent dobânzilor plătite la aceste împrumuturi, cari impozite sunt elementare, ceea ce nu este în speță.

In speță fiind vorba de scăderea din venitul global a procentelor plătite la un împrumut dovedit, comisiunea de apel urma să țină în seamă dispoz. art. 61 din legea contrib. directe, conform căruia venitul global se formează din cel general, scăzându-se (alin. 2), dobânzile plătite la datorile chirografare sau ipotecare și privilegiate întrucât ele nu sunt deduse, după lege, la impunerile elementare, etc.

Astfel fiind, comisiunea de apel a violat legea — art. 61, 1, contr. dir. — pe care nu l'a aplicat în speță, și recursul se invederează a fi întemeiat, motiv pentru care Curtea a trebuit să hotărască, după cu ms'a prevăzut în dispozitiv.

CURTEA DE APEL CLUJ, Secția I-a.

No. C. I. 2944/12/1931. Președinte : I. Mănesu

Primăria Comunei în loc de Comună, chemată în judecată. — Fel de a vorbi, notorietate publică, metonime. — Caz de corectare, nu de anulare a acțiunii. — Art. 140, 180, 182, 71 și 75 p. c.

Motive. — In contra sentinței Tribunalului, ca instanță de apel, prin care a confirmat sentința primei instanțe, care admitând excepția dilatorică ridicată de pârâtă a stins procesul. Reclamanta în termen legal a făcut recurs în casare, cerând casarea ei, respingerea excepțiunii și îndrumarea Tribunalului la judecarea în fond a procesului.

Reclamanta se plânge să instanța de fond a violat art. 180 pct. 8, 182 și 75 p.c. prin aceea, că greșit a admis excepția dilatorică pe motiv că Primăria chemată în judecată nu are capacitatea juridică de a sta în proces.

Pârâta prin întimpinarea depusă a cerut respingerea recurentei ca nefondat și spese.

Curtea, ascultând referarea cauzei, făcută de consilierul raportor, pe recurentă în desvoltarea motivului de casare, pe intimată în combatere și deliberând :

Având în vedere, să Tribunalul pentru ca să respingă apelul reclamantului, a adoptat în totul considerentele sentinței primei instanțe, și a găsit și el că din momentul ce reclamantul a chemat în judecată ca pârâtă pe Primăria comunei urbane Petroșani, în loc de comuna urbană Petroșani, adică pe autoritatea administrativă în loc de persoana juridică care este comuna, este motivată anularea acțiunii pe baza art. 182 p. civ.

Soluția dată de Tribunal, Curtea o găsește greșită.

Având în vedere că este indiscutabil, că atunci când se zice Primăria comunei în loc de co-

mună, este un mod de a se exprima foarte uzitat în vorbă și de stabilă notorietate publică (metonimie).

Având în vedere că rezultă destul de clar că intenția părții reclamante a fost ca să cheme în judecată comuna, atunci când a zis că cheamă Primăria comunei.

Că cel mult ce ar fi putut să impute părții reclamante din punct de vedere juridic, ar fi fost că nu a indicat destul de clar pe adversarul său, și în acest caz instanța putea ca uzând de dispozițiile art. 140 p. civ., să-i pretindă ca să îndrepte defectul, iar întrucât legea dă acest drept instanței numai în interesul citărei părți adverse, și întru cât partea adversă răspunsese și așa la chemare, chestiunea devenise fără importanță din punct de vedere juridic.

Totuși dacă partea adversă se sesizează de acest defect, instanța nu putea să facă decât ca să pretindă părții reclamante că completeze defectul acțiunii sale și deci trebuia să țină seama de cererea făcută de ea, ca să i se permită conectarea

Având în veder că de o lipsă de capacitate a părții chemate în judecată nici nu poate fi vorba și cu atât mai mult de aplicarea dispozițiilor art. 182 pr. civ. din momentul ce însăși instanța definește Primăria ca autoritate administrativă a comunei, din momentul ce este incontestabil că în capul acestei administrații stă primarul care de fapt a fost chemat ca reprezentant și al comunei cu puteri de a dispune în mod valabil asupra obiectului din proces și în afară de proces.

Că așa fiind, hotărârea atacată s'a adus cu violarea și greșita interpretare a art. 71, 75, 180 și 182 pr. civ.

Pentru aceste motive recursul este fondat și admitându-se ca atare, Curtea a casat sentința atacată respingând excepțiunea dilatorică ridicată de pârâtă, trimițând dosarul la Tribunal pentru a proceda la judecarea în fond a cauzei.

Cluj, la 16 Decembrie 1931.

INFORMAȚIUNE. Primum din București tristă știre a decesului distinsului avocat Dr. Ernest Roth, bine cunoscut în cercurile ardelenesti.

Acum primum știrea din București că biroul său a fost preluat de către fratele său avocatul Dr. Edmund Roth jurisconsult al concernului OFA și care-l va conduce mai departe în București III, strada Al. Lahovari 33.

Doamnă tânără licențiată, cu capital s'ar cointeresa la birou advocațional cu bună circulație, eventual la deschiderea unui birou.

Adresa la ziar.

» FRIGIDAIRE «

**Mai rece ca gheața
Mai efin ca gheața
Mai sănătos ca gheața**

Frigul pentru nevoile casnice,
comerciale și industriale pro-
dus în mod automat pe cale
electrică. Pentru demonstrații
vă stă cu plăcere la dispoziție

AUZOMECANICA S. A. CLUJ

**Strada Regina Maria Nr. 10
Calea Dorobanților Nr. 18**

Reprezentanța generală:

Leonida & Co. S. A. din București

„Auto-Mecanica” S^ocietate Anonimă

Depozit de cauciucuri.
Piese de schimb și accesorii
Str. Reg. Maria 10
Telefon 2-16
(Cluj)

**Reprezentanța
generală:**

Garaje, benzină și ulei.
Atelier de reparațiuni
Cal. Dorobanților 18.
Telefon 4-89
Cluj

Leonida & Co. București

Reprezentant al automobilelor

Chevrolet, Cadillac, La Salle, Pontiac și Oakland
renumitele uzini a lui General Motors